

«ТАДИҚ МЕКУНАМ»
Ректори Донишгоҳи миллӣ
Тоҷикистон, доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессор Ҳушваҳтзода Қ.Х.

«15» маъ岿и соли 2022

ХУЛОСАИ

Шӯрои олимони факултети муносабатҳои байналхалқии

Донишгоҳи миллӣ Тоҷикистон

Диссертасияи Қаландаров Фирдавсҷон Шоназаровиҷ дар мавзӯи «Амнияти иттилоотӣ ҳамчун унсури пойдории амнияти миллӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ бо шиносномаи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестацонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниходҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мутобиқат менамояд.

Амнияти иттилоотӣ ва технологияи иттилоотӣ масъалаҳои муҳимми хислати стратегидошта дар таъмини амнияти миллӣ Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд. Дар робита ба ин, дар маркази дикқати олимони ватанӣ масъалаҳои бо таҳқиқоти таҳдидҳои нави сатҳи давлатӣ, минтақавӣ ва ҷаҳонӣ алоқаманд: истифодаи мақсаднок ва бехатари технологияҳои муосири иттилоотию коммуникатсионӣ, муайян кардани воситаҳои самараноки мӯковимат ба таҳдидҳои ба миён омада ва таъмини амнияти миллӣ ва минтақавӣ дар қаринаи ҷомеаи иттилоотии ҷумҳуриямон қарор доранд.

Дар санадҳои умдаи расмии соҳа қайд гардидааст, ки сиёсати иттилоотӣ дар сатҳи давлатӣ дар Тоҷикистон гузаронидани маҷмӯи муайянӣ ҷорабиниҳои меъёрию тартибӣ, сиёсӣ-хуқуқӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ташкилий-фарҳангӣ ҷиҳати ҳимояи дастрасии озоди шаҳрвандони Тоҷикистон

ба иттилоотро дар назар дошта, дар заминаи он манфиатҳои ҳам шаҳрвандон ва ҳам ҷомеа ва давлат, дар иттиҳодияҳо ва ниҳодҳо, соҳторҳои тиҷоратӣ, мақомоти ҳокимиият, ниҳодҳои давлатӣ ва гайраҳо инъикос ва ба инобат гирифта мешавад.

Сиёсати давлат дар соҳаи иттилоот ва технологияҳои иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузариши ҷомеа ба сатҳи сифатан нави таъмини рушд ва бунёди заминаи мӯкаммал ва эътиимодноки иттилоотӣ барои ҳамаи ҷонибҳо – шаҳрвандон, ҷомеа ва давлат пешбинӣ гардидааст, ки бе гузаронидани ислоҳоти мувоғиқ дар ҳама сатҳҳои ҳокимиият ғайриимкон мебошад.

Мақсади асосии таҳқиқот, пажӯҳиш ва муайян намудани хатарҳо ва ҷолишиҳои иттилоотӣ дар муносибатҳои байналхалқӣ ва амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб рафта, баррасии роҳҳои асосии таъсири иттилоот ба шуури доираи васеи аҳолӣ ва усулҳои таъмини амнияти иттилоотӣ дар замони муосир ташкил менамояд.

Навгонии илмии таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки мавзӯи амнияти иттилоотӣ дар низоми амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун таркибиҳиҷондаи манфиатҳои миллӣ ба таври лозим коркард нашуда бори аввал ба таврӣ васеъ дар шакли диссерватсия ба табъ мерасад. Навгониҳои илмӣ дар чунин шакл муайян мегарданд:

- дар заминаи таҳлилҳои амиқи илмӣ мағҳум, моҳият ва ҳусусиятҳои асосии амнияти иттилоотӣ мавриди баррасӣ қарор дода шуда, тағйирпазирии ин масъала дар шароити навин нишон дода шудааст;
- заминаҳои зуҳуроти таҳдидҳои амнияти иттилоотӣ дар давраи ду даҳсолаи асри XXI ва омилҳои асосии таҳаввули онҳо муайян гардидаанд;
- ҳусусиятҳои таъмини амнияти иттилоотӣ дар шароити тағйирёбии равандҳои сиёсии минтақавӣ мавриди омӯзиш қарор дода шуда, зуҳури

таҳдиду хатарҳои иттилоотӣ ва таъсири онҳо ба амнияти иттилоотии давлат муайян карда шуд;

– ташаккулёбӣ ва вазъи имрӯзai амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи санадҳои меъёрию ҳукуқӣ ва ҳамкориҳои минтақавӣ тавсиф карда шуд;

– мушкилот ва таҳдидҳои амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шуда, роҳҳо ва воситаҳои рафъи онҳо мушаххас карда шуд;

- дурнамои таъмини амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити мусир таҳқик гардида, роҳу усулҳои безарар гардонидани таҳдидҳои иттилоотӣ нишон дода шудаанд.

Теъоди маводи нашршуда ва интишороти натиҷаҳои илмии муаллиф ба мухтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамояд. Номгӯи интишороти илмии муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандай Комиссияи олии атtestатсionии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд, чунин мебошанд:

[1-М]. Каландаров Ф.Ш. Шарипов А.Н. Афғонистони осоишта омили рушди ҳамкориҳои минтақавӣ // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. - 2022. – №4. – С.78-84.

[2-М]. Каландаров Ф.Ш. Амнияти иттилоотӣ ҳамчун омили мухимми пойдории амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. - 2021. – №3 (3). – С.278-284.

[3-М]. Каландаров Ф.Ш. Формирование системы информационной безопасности Республики Таджикистан в начале XXI - века // Вестник Таджикского национального университета. – 2020. – №7. – С.278-284.

[4-М]. Каландаров Ф.Ш. Формирование новой региональной геополитической ситуации в Центральной Азии // Вестник Таджикского национального университета. – 2019. – №5. – С.57-62.

[5-М]. Каландаров Ф.Ш. Эволюция угроз информационной безопасности в начале XXI – века // Вестник Таджикского национального университета. – 2019. – №3. –С.29-34.

[6-М]. Каландаров Ф.Ш. Теоретическое понятие информационной безопасности и ее устойчивая роль в национальной безопасности Республики Таджикистан // Вестник Таджикского национального университета. – 2018. – №8. –С.26-30.

Натижаҳои илмии диссертатсия метавонанд дар фаъолияти касбии мутахассисон дар соҳаи муносибатҳои байналхалқӣ, сиёсатшиносӣ, фаъолияти иттилоотӣ-таҳлилий ва хабарнигорӣ бо мақсади баланд бардоштани самаранокии рушди низоми амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври самаранок истифода карда шаванд.

Муқаррароти асосӣ, дастуралмалҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои илмӣ дар мавзӯи диссертационӣ метавонад ҳамчун манбаи муҳимми илмӣ ва асоси таҷрибавӣ дар баррасии минбаъдаи масъалаҳо дар соҳаи амнияти иттилоотӣ, мушкилиҳои ҷузъҳои соҳторие, ки ин гуна фаъолиятро дар фазои иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ менамоянд, хизмат намояд.

Саҳми шаҳсии довталаб дар он зоҳир мегардад, ки таҳия, коркард ва таҳлили ҳамаҷонибаи мавзӯи таҳқиқоти диссертационӣ тули чор сол (2018-2021) аз тарафи худи муаллиф анҷом дода шудааст. Ҳамаи давраи иҷроиши нақшай корҳои илмӣ-таҳқиқотии пешбинишуда бо иштирок ва пешниҳоди бевоситай муаллиф роҳандозӣ гардидаанд. Саҳми шаҳсии муаллиф дар пешниҳоди роҳҳои ҳалли муаммоҳои амнияти иттилоотӣ дар вазъи таҳдидҳои иттилоотии ҷаҳонӣ ва дар робита ба ин, густариши ҳамкориҳо бо давлатҳои дуру наздик дар доираи созмонҳо дар самти муқовимат ба таҳдидҳои иттилоотӣ дар бахшҳои техникий ва сиёсӣ инъикос ёфта, имконият ва роҳҳои рушди низоми амнияти иттилоотиро нишон додааст.

ҚАРОР КАРДА ШУД:

1. Диссертацияи Қаландаров Фирдавсчон Шоназарович дар мавзӯи «Амнияти иттилоотӣ ҳамчун унсури пойдории амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ ба Шӯрои диссертационии 6D.KOA-001 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Хулоса дар ҷаласаи Шӯрои олимони факултети муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон қабул гардидааст.

Дар ҷаласа 11 аъзои Шӯрои олимон иштирок доштанд. Натиҷаи овоздиҳӣ чунин аст: “тарафдор” – 11 нафар, “муқобил” – нест, “бетараф” – нест.

Протоколи №9 аз 12-уми майи соли 2022.

Раиси Шӯрои олимони факултети
муносибатҳои байналхалқӣ

Чаъфаров С.Ҳ.

Котиби Шӯрои олимони
факултети муносибатҳои байналхалқӣ

Анвари С.

Муқарриз:

Дотсенти кафедраи минтақашиносии
хориҷии факултети муносибатҳои
байналхалқии ДМТ, н.и.с.

Мамадазимов А.М.

Муқарриз:

Ходими калони илмии Институти
фалсафа, сиёsatшиносӣ ва ҳукуқи
ба номи А. Баҳоваддинови Академияи
миллии илмҳои Тоҷикистон, н.и.с.

Додихудоев Х.А.